

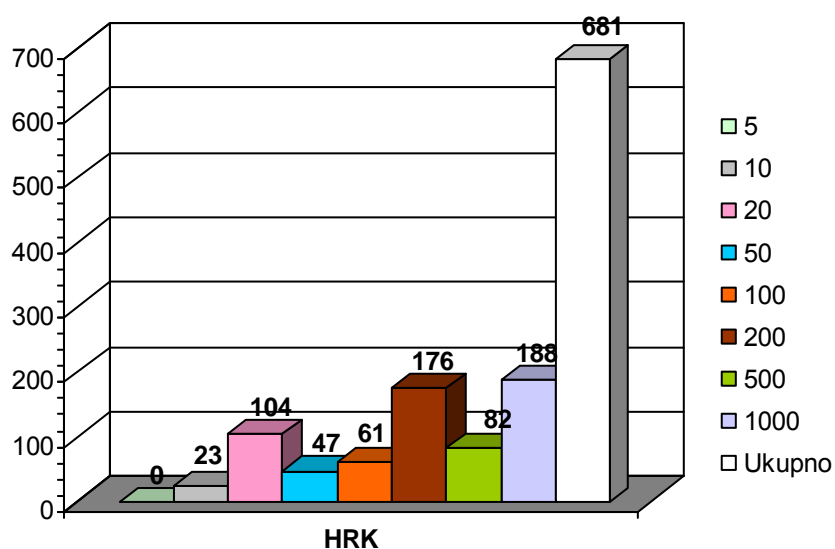
STATISTIČKI PODACI O
REGISTRIRANIM KRIVOTVORENIM NOVČANICAMA
KUNA I STRANIH VALUTA

◀ 1. siječnja – 31. prosinca 2010. ▶

1.1. Krivotvorene novčanice kune

Od siječnja do prosinca 2010. evidentiran je ukupno 681 komad krivotvorenih novčanica kuna, što je porast od 14% u odnosu na broj krivotvorenih novčanica kuna evidentiranih u istom razdoblju 2009., kada ih je bilo 597 komada.

U Grafikonu 1. daje se pregled broja komada registriranih krivotvorenih novčanica kuna po apoenima.

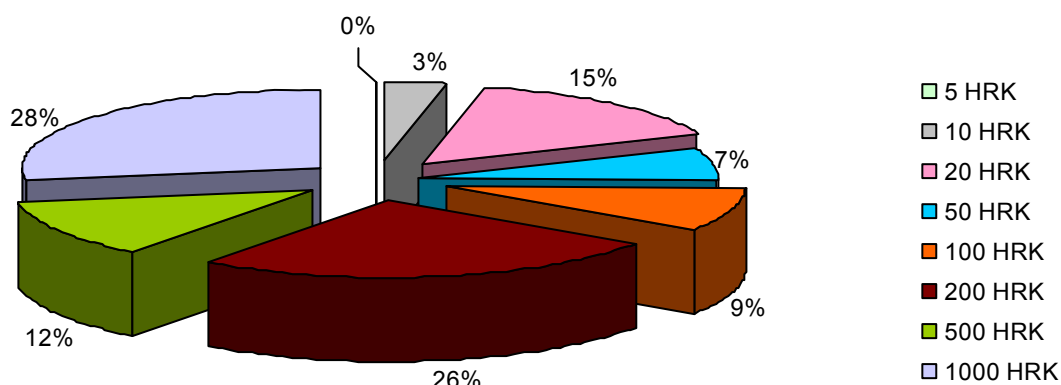

Grafikon 1. Broj komada krivotvorenih novčanica kuna po apoenima evidentiranih od 1. siječnja do 31. prosinca 2010.

Grafikon 2. prikazuje udio pojedinih apoeni u ukupnom broju evidentiranih krivotvorenih novčanica kuna za navedeno razdoblje, iz kojeg je vidljivo da na apoene od 200 i 1000 kuna otpadaju ukupno 364 komada primjeraka krivotvorina ili 54%.

Sve evidentirane krivotvorine od 200 kuna, u ukupnoj količini od 176 komada, registrirane su u optjecaju, a odraz su činjenice da je novčanica od 200 kuna najviše zastupljena u optjecaju (41,0 mil. komada ili 28%).

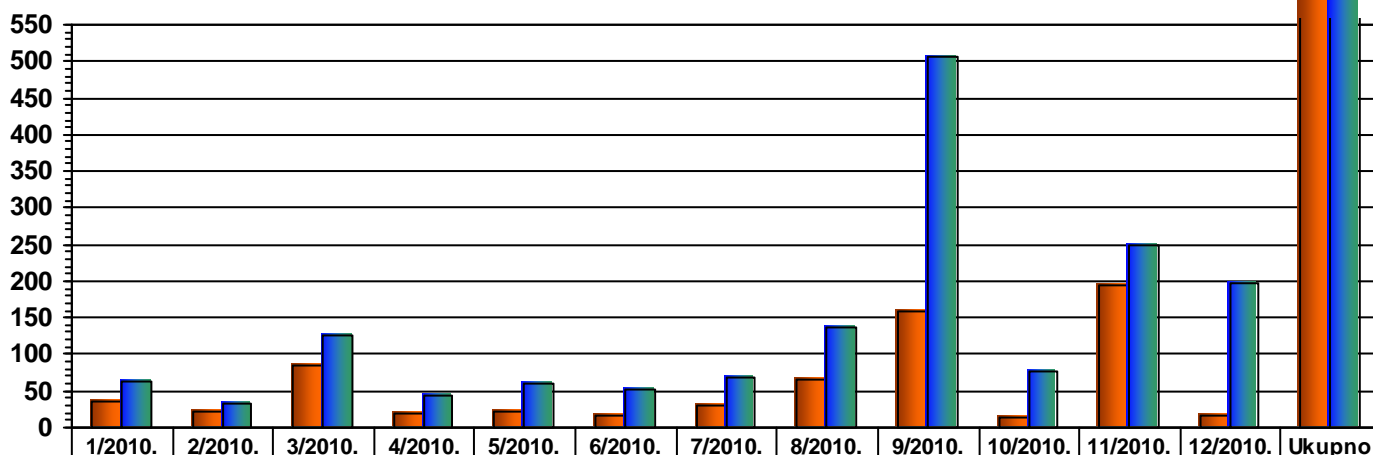
Kod evidentiranih krivotvorina od 1000 kuna, u ukupnoj količini od 188 komada, u optjecaju je registrirano 20 komada, dok je 168 komada zaplijenila policija u postupku suzbijanja krivotvorina.

Grafikon 2. Udio pojedinih apoena u ukupnoj količini krivotvorenih novčanica kuna analiziranih od 1. siječnja do 31. prosinca 2010.

Na osnovi navedenih podataka, a uzevši u obzir da je krajem prosinca 2010. u optjecaju bilo 145,2 milijuna komada novčanica kuna, može se ustvrditi da su na milijun komada originalnih novčanica u optjecaju tijekom navedenog razdoblja evidentirana četiri komada krivotvorenih novčanica kuna.

U prikazu evidentiranih krivotvorenih novčanica po mjesecima vidljivo je da je, u odnosu na ukupnu količinu, tijekom razdoblja lipanj – rujna (razdoblje od četiri mjeseca), u doba turističke sezone, registrirano ukupno 40% krivotvorina kuna odnosno 47% krivotvorina stranih valuta.

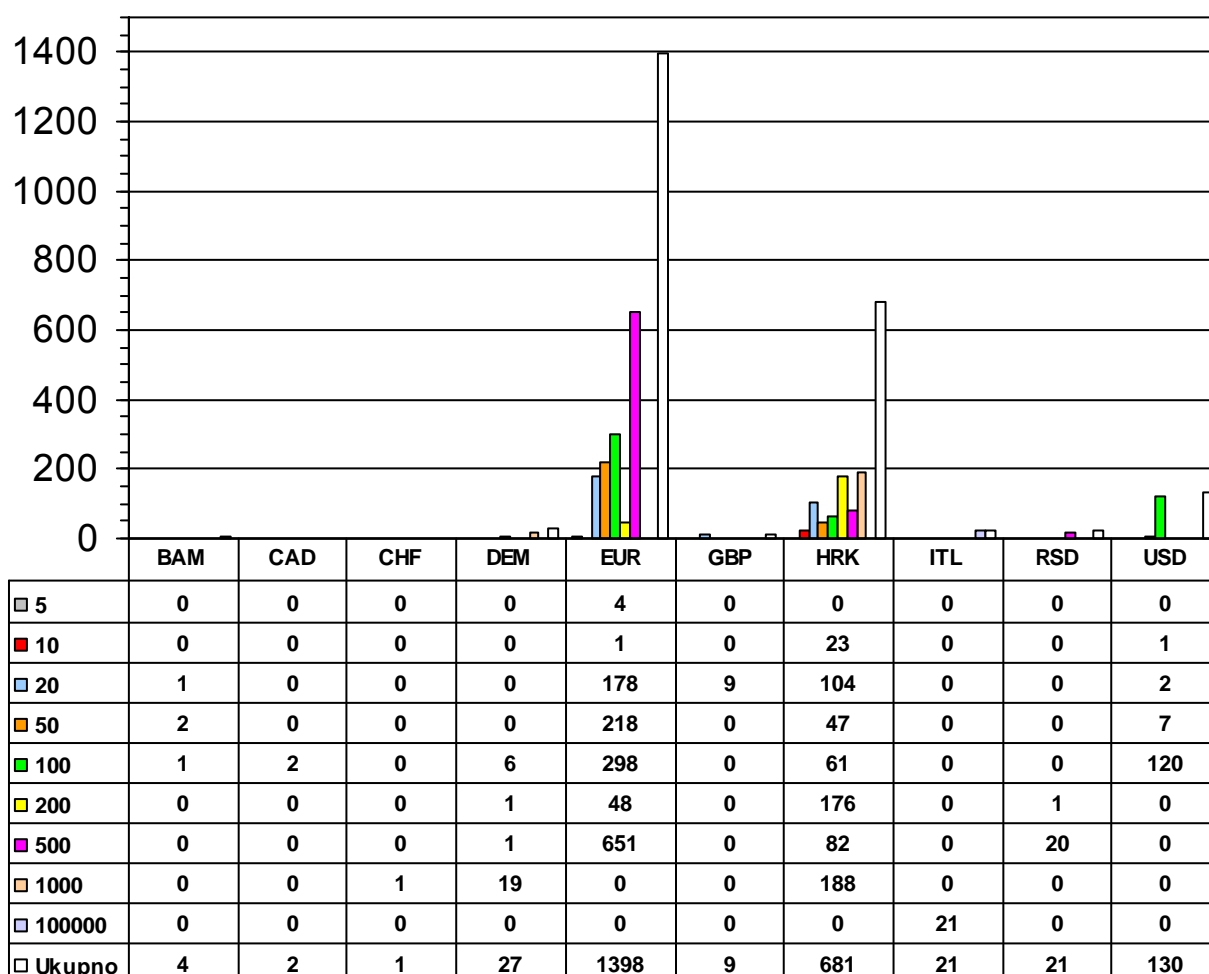

Grafikon 3. Krivotvorene novčanice kuna i stranih valuta registrirane mjesečno od 1. siječnja do 31. prosinca 2010.

1.2. Krivotvorene novčanice stranih valuta

U Grafikonu 4. prikazan je broj komada evidentiranih krivotvorenih novčanica stranih valuta u odnosu na evidentirane krivotvorene novčanice kuna te apoenska struktura krivotvorenih novčanica po pojedinoj valuti.

Grafikon 4. Krivotvorene novčanice evidentirane od 1. siječnja do 31. prosinca 2010.

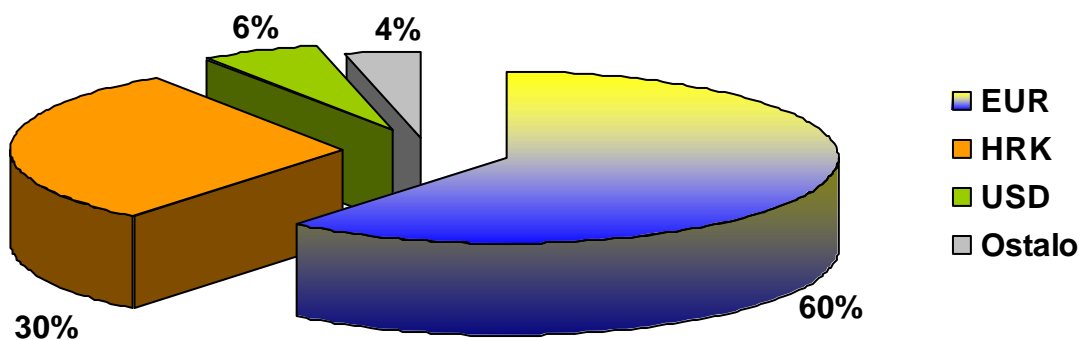

Od ukupno 2294 komada registriranih krivotvorenih novčanica najveći broj, 1398 komada, odnosi se na euro, potom slijede krivotvorene novčanice kuna u količini od 681 komad te krivotvorene novčanice američkog dolara u količini od 130 komada.

Porast evidentiranih krivotvorenih novčanica eura u 2010. u odnosu na 2009., kada je evidentirano 888 komada, iznosi 57%. Znatn porast broja evidentiranih krivotvorina eura posljedica je prevara s krivotvorenim apoenom od 500 eura, zbog kojih je na osnovi četiriju zahtjeva za vještačenje zaprimljeno 647 komada krivotvorina navedenog apoena ili 46% ukupno evidentirane količine krivotvorina eura.

Evidentiranih krivotvorina novčanica američkog dolara u 2010. (130 komada) bilo je podjednako kao u 2009. godini (135 komada).

Udio krivotvorenih novčanica navedenih valuta u ukupnoj količini registriranih krivotvorenih novčanica iskazan je postotnom vrijednošću u Grafikonu 5.

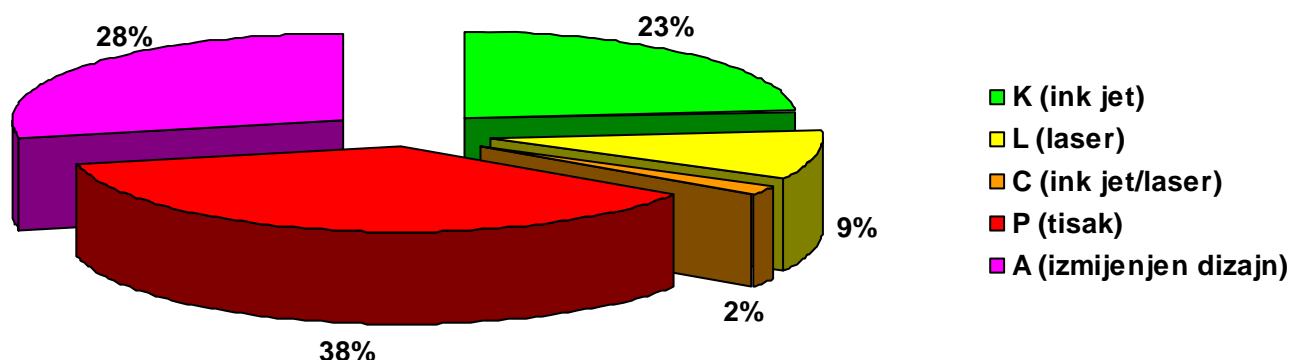

Grafikon 5. Udio krivotvorenih novčanica EUR, HRK i USD u ukupnoj količini krivotvorenih novčanica registriranih od 1. siječnja do 31. prosinca 2010.

Skupinu Ostalo u Grafikonu 5. čine redom krivotvorene novčanice: bosanske marke (BAM), kanadskog dolara (CAD), švicarskog franka (CHF), njemačke marke (DEM), funte sterlinga (GBP), talijanske lire (ITL) i srpskog dinara (RSD), s pripadajućim brojem komada i apoenskom strukturom kako je navedeno u Grafikonu 4.

1.3. Tehnike reprodukcije krivotvorenih novčanica

U ukupnoj količini krivotvorenih novčanica, a prema podacima iz Grafikona 6., udio od 38% čine krivotvorine otisnute tiskarskim tehnikama (plošni i duboki tisak). Prema istim podacima 23% krivotvorenih novčanica ispisano je na ink jet pisačima, a 9% na laserskim pisačima, dok udio od 2% imaju krivotvorine koje su izrađene jednom od tih dviju tehnika. Udio od 28% odnosi se na krivotvorene novčanice izmijenjenog dizajna izrađene različitim tehnikama izrade.

Grafikon 6. Udio pojedine tehnike reprodukcije krivotvorenih novčanica registriranih od 1. siječnja do 31. prosinca 2010.

Uzimajući u obzir činjenicu da je vještačenjem krivotvorenih novčanica utvrđeno da krivotvoritelji često imitiraju pojedina zaštitna obilježja poput zaštitne niti, vodenog znaka, holograma i optički promjenjive boje, Hrvatska narodna banka poziva građane na pojačani oprez, a institucije i tvrtke koje posluju s gotovim novcem na primjenu odluka HNB-a o uvjetima obrade i redistribuiranja novčanica.

Hrvatska narodna banka od svibnja 2009. provodi Nacionalni program za obuku zaposlenika banaka i financijskih institucija za postupak provjere autentičnosti novčanica i kovanog novca. Pojediniosti o programu i postupak prijave za obuku objavljeni su na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke.

Hrvatska narodna banka tiskala je i besplatno dijeli edukativne brošure o zaštitnim obilježjima novčanica kuna i o postupku provjere autentičnosti novčanica. Narudžba za brošure može se uputiti popunjavanjem obrasca objavljenog na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke.